

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

per post en per email

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

email:

Datum 14 september 2022

Onderwerp Besluit op uw Woo-verzoek

Ons kenmerk

4174602

Bijlagen

2

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte ,

In uw verzoek van 22 juni 2022, door mij ontvangen op 24 juni 2022, heeft u de Minister van Justitie en Veiligheid gevraagd informatie openbaar te maken over de evaluatie van het proces tot afhandeling van verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) voor het tijdvak januari 2019 tot en met heden.

Op 28 juni 2022 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is medegedeeld dat uw verzoek binnen vier weken na de ontvangst van uw verzoek wordt beoordeeld. Op 18 juli 2022 (kenmerk brief: 4109744) heb ik aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt, het niet lukt om hier binnen vier weken op te antwoorden en ik hiervoor twee weken extra nodig zou hebben. De uiterlijke beslisdatum is daarmee 3 augustus 2022 geworden. Op 18 juli 2022 heeft u telefonisch contact gehad met een medewerker van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Tijdens dat gesprek bent u op de hoogte gebracht van het verzonden verdagingsbericht en is met u het verwachte verloop van de afhandeling van uw verzoek besproken.

Op 1 augustus 2022 heeft u bericht ontvangen dat de beoordeling van uw verzoek is uitgesteld tot 31 augustus 2022, omdat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd binnen een termijn van vier weken hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie.

De belanghebbenden hebben eerder gereageerd. Op 26 augustus heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek vanaf 26 augustus weer verder wordt behandeld. Thans beslis ik op uw verzoek.

1. Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in **bijlage 1** bij deze brief.

2. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heb ik gezocht naar documenten bij mijn ministerie. Het betreft een beperkte kring van ambtenaren die bij de evaluatie betrokken waren en die mij documenten hebben aangeleverd. Bij deze inventarisatie zijn **7** documenten aangetroffen. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in **bijlage 2** bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb besloten.

Voorafgaand aan de beoordeling van de documenten merk ik nog het volgende op. De documenten die ik met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar maak zijn opgesteld in het kader van de evaluatie het Wob-proces binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid. De documenten dateren uit de periode tussen december 2019 en mei 2021. De informatie over de Wob-processen binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid en ook de andere in het rapport van document nummer 4.1 genoemde ministeries is (mogelijk) niet langer actueel. In de periode tussen de start van de evaluatie, de afronding van het rapport en dit besluit zijn meerdere aanpassingen gedaan in deze processen. Dat geldt voor mijn eigen ministerie, maar ook voor de andere ministeries die in het document worden aangehaald.

In document nummer **4.1** wordt op pagina 23 van dat document verwezen naar een e-mail geschreven door een journalist die geen deel heeft genomen aan het gesprek ter evaluatie van het Wob-proces. Deze e-mail maakt geen onderdeel uit van de op de inventarislijst opgenomen documenten. Bij navraag bij de betreffende directie is gebleken dat de ambtenaar aan wie deze e-mail verstuurd is niet langer werkzaam is bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de betreffend e-mail niet bewaard is gebleven. Er is bij het vertrek van de betreffende ambtenaar ook geen noodzaak gezien om de e-mail over te dragen, nu de inhoud daarvan al was weergegeven in document **4.1**.

3. Zienswijzen

In de brief van 1 augustus 2022 (kenmerk: 4136714) heb ik u laten weten dat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. De betrokkenen hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de op hen betrekking hebbende informatie. Door een belanghebbende is wel gewezen op het feit dat de te openbaren informatie niet langer actueel is. Om deze reden heb ik in het onderdeel "Inventarisatie documenten" onder twee van deze brief een nadere toelichting hierover opgenomen.

4. Besluit

Ik besluit de documenten met de nummers **1**, **4**, **4.1**, **4.2** en **5** openbaar te maken, met uitzondering van de persoonsgegevens die daarin staan. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat slechts de uitzonderingsgrond uit artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo (aangeduid met de afkorting 5.1.2.e) is toegepast.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbele d

Datum

14 september 2022

Ons kenmerk

In de documenten met de nummers **2** en **3** resteert er, na weglating van de informatie die ik niet openbaar maak, geen informatie over de aangelegenheid waarover u informatie verzoekt. Ik heb daarom besloten deze documenten in het geheel niet openbaar te maken.

De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" onder vijf van deze brief.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken Sector Juridische Zaken en

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbele d

Datum

14 september 2022

Ons kenmerk

5. Overwegingen

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak. In het onderdeel "Zienswijzen" onder twee van deze brief ben ik nader ingegaan op de gevraagde zienswijzen ten behoeve van dit besluit.

In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, emailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages uit) alle documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden.

Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In het document met nummer 1 staat informatie die raakt aan de privacy. In het document wordt gesproken over een Wob-verzoek naar een individuele persoonlijke casus. Deze informatie heb ik onleesbaar gemaakt om herleidbaarheid te voorkomen. Ik vind het belang van privacy in dit geval zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan (ook) persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, emailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Door de toegenomen transparantie over overheidshandelen wordt deze uitzonderingsgrond nu anders toegepast. In sommige dossiers kan er een reden zijn om in het kader van democratische bestuursvoering, persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo gebeurt openbaarmaking van dergelijke persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd. Dit wordt gedaan om de privacy van de betrokken ambtenaren te beschermen. Daarom worden ook de functienamen van ambtenaren die herleidbaar zijn niet meer openbaar gemaakt. Dit is ook het geval als geen toepassing wordt gegeven aan de discretionaire bevoegdheid van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo. Zo wordt voorkomen dat als verschillende Woo-besluiten naast elkaar worden gelegd, de herkomst van de persoonlijke beleidsopvatting alsnog kan worden herleid.

Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In bepaalde documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid, omdat bescherming van het vertrouwelijke karakter van deze informatie bijdraagt aan de verbetering van processen binnen het ministerie. Dit licht ik toe.

Het is belangrijk voor onderzoekers dat betrokken personen meewerken aan onderzoeken. Bij zo een onderzoek is een bepaalde mate van vertrouwelijkheid van de gesprekken nodig om alle relevante feiten boven water te krijgen. De documenten met nummers 2 en 3 bestaan uit verslagen van gesprekken ten behoeve van dergelijke onderzoeken. Openbaarmaking van de opvattingen die

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbele d

Datum

14 september 2022

Ons kenmerk

ambtenaren hebben over het Wob-proces kan ertoe leiden dat in de toekomst personen terughoudend zullen zijn met het delen van informatie en het meewerken aan onderzoeken. Dit acht ik onwenselijk en schadelijk voor het goed functioneren van de Staat. Ik maak deze documenten en de daarin opgenomen informatie daarom niet openbaar. Het voorgaande ligt anders voor het gesprek dat ik met de journalisten heb gevoerd, omdat ik hen in de gelegenheid heb gesteld om een zienswijze te geven en zij in vrijheid hebben ingestemd met de openbaarmaking van het gespreksverslag.

Directie Wetgeving en Juridische ZakenSector Juridische Zaken en
Wetgevingsbele d

14 september 2022

Ons kenmerk 4174602

In de documenten met nummers **4** en **5** staan e-mailadressen van dienstonderdelen van mijn ministerie die bedoeld zijn voor intern gebruik. Openbaarmaking hiervan zou naar mijn oordeel kunnen leiden tot het verminderd functioneren van mijn ministerie. De werkprocessen zullen worden belemmerd als derden gebruik kunnen gaan maken van e-mailadressen en telefoonnummers die niet voor hen bestemd zijn. Ik weiger deze gegevens daarom. Ik weeg daarbij ook mee dat de algemene contactgegevens waarlangs de ministeries bereikbaar zijn, reeds openbaar zijn. Ik verwijs in dit verband ook naar de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 26 maart 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:3272.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ik acht het in dit geval ook niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 5.2, tweede lid, de persoonlijke beleidsopvattingen toch openbaar te maken. Gelet hierop maak ik de persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad in de documenten met nummer **2** en **3** niet openbaar.

In het kader van een goede democratische bestuursvoering acht ik het wel van belang inzicht te geven in de globale inhoud van de documenten **2** en **3**. Deze documenten bevatten gespreksverslagen met ambtenaren waarin zij hun mening geven over het Wob-proces. Ondanks dat ik om bovengenoemde redenen deze meningen niet openbaar maak, geef ik in het kader van een goede democratische bestuursvoering een opsomming van de besproken onderwerpen zonder daarbij

toe te komen aan een bespreking van de in de documenten opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

De documenten 2 en 3 bevatten gespreksverslagen met decentrale Wobcoördinatoren. Deze gesprekken zijn gehouden in het kader van de evaluatie van het Wob-proces binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De onderwerpen die tijdens deze gesprekken zijn behandeld zijn: aansturing en capaciteit, werkwijze, het maandelijks Wob-overleg en de visie vooraf. In document nummer 4.1 zijn de bevindingen uit deze gesprekken verwerkt in een rapport. Dit rapport maak ik volledig openbaar met uitzondering van de daarin opgenomen persoonsgegevens.

6. Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden.

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met via het e-mailadres

Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u

kijken op rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie en Veiligheid, De Minister voor Rechtsbescherming, De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, Namens deze,

Strategisch raadsadviseur/Coördinator juridische procedures Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbele d

Datum

14 september 2022

Ons kenmerk